

REPORTATGE

La factura als més vulnerables

Tortosa. Ò. Meseguer

El nombre d'usuaris del menjador social de Càritas Interparroquial de Tortosa s'ha triplicat, i ha passat d'una mitjana de 20 usuaris diaris a 60, i el nombre de famílies ateses des del magatzem d'aliments s'ha duplicat, i s'ha situat al voltant de les 200 setmanalment. Els dimecres es fa el repartiment i les cues al carrer Callau, atenent que a més a més cal guardar les distàncies i evitar aglomeracions de gent, són simptomàtiques de l'emergència. Famílies que penjaven d'un fil han vist com el fil s'ha trencat amb la crisi econòmica detonada per la crisi sanitària al voltant del coronavirus. **"Les primeres famílies que vam incorporar a l'inici de la pandèmia eren en bona mesura famílies immigrades"** [moltes en situació irregular perquè no porten prou temps a la ciutat per a tenir els papers en regla i accedir a un contracte de treball] **que tenien ingressos mínims per a anar subsint, encara que fos amb economia submergida, i que amb el confinament van perdre estos ingressos, però últimament ja atenem famílies que sí que tenien algun sou o contracte i l'empresa ha fet un EERTO, ha reduït la plantilla o ha tancat"**, explica Dora Vicent, secretària de Càritas Tortosa. L'entitat atén tant persones procedents de l'àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament com persones que s'adrecen directament a Càritas, i a través del seu servei d'acollida no només fa una derivació cap als punts d'entrega d'aliments i altres bens materials sinó que també atén altres necessitats bàsiques a través d'ajuts al pagament de lloguer, subministraments de la llar com llum i aigua, òptica, transport, etcètera. **"S'estan incrementant molt estos deutes"**, constata Vicent, que explica que també han donat liquiditat als ajuts econòmics compromesos com a beques menjador.

També al menjador social Mossèn Sol, a l'edifici de l'antic Col·legi Sant Josep, hi ha cues per a anar a buscar un plat calent. Fins a l'esclat de l'emergència sanitària funcionava només en dies lectius i s'hi podia menjar allà mateix, però ara ha arribat a obrir puntualment en dies festius -per exemple per Setmana Santa-, per a evitar que s'acumulesen dies sense servei i el menjar es re-

Càritas de Tortosa atén el triple de persones al menjador social i el doble de famílies al magatzem d'aliments des de l'inici de l'emergència sanitària i econòmica, i admet que la situació és "molt greu".

Una voluntària es prepara per atendre l'allau de gent al carrer Callau, on hi ha la seu del magatzem d'aliments de Càritas, i a baix: imatges de detall de dins del magatzem i del repartiment de racions al menjador social Mossèn Sol. / NÚRIA CARO

partix en carmanyoles per un doble motiu: l'augment de la demanda i la limitació d'espai del menjador fa que no es puguin garantir les mesures de distanciament necessàries. Això sí, en no servir-se el menjar a taula, no ha calgut incorporar nous voluntaris, a diferència del magatzem d'aliments, on tota la logística i les garanties d'higiene han requerit més mans. Fins i tot es repartixen mascaretes entre els usuaris del servei.

"La situació és molt greu. Ens ha vingut gent que no hauria vingut mai en unes altres circumstàncies", afirma Lluís Peguerols, director de Càritas Tortosa. Ho pot corroborar l'autora de les imatges que il·lustren este reportatge, Núria Caro,

que explica que alguns nous beneficiaris li van demanar que no els fotografés, petició que naturalment ha estat respectada. **"Abans hi havia necessitat, però la podiem atendre amb els nostres socis, col·laboradors i proveïdors habituals, però ara ens ha passat com al sistema sanitari. Ens ha desbordat i fem esforços perquè la corba no ens col·lapsi"**, fa servir Peguerols el símil sanitari. Vicent mateix reconeix que tots els romanents de Càritas s'han activat per a l'emergència i això permet ara per ara **"anar funcionant"**, però **"l'interrogant vindrà si això, com sembla, s'allarga molt; haurem de preveure alguna campanya especial per a finançar-nos"**. Càritas Tor-

tosa viu del conveni amb l'Ajuntament de Tortosa per al menjador social, de les quotes dels 170 socis que aproximadament té i dels donatius -en diners o en material- de la gent i de les empreses.

JUSTOS DE LLET Peguerols posa l'accent en el plus de compromís demostrat: **"La solidaritat d'alguns s'ha posat de manifest fins i tot per damunt de les seues possibilitats"**, destaca. En els primers dies d'excepcionalitat va haver-hi un repunt de donacions, però actualment hi ha aliments de primera necessitat que comencen a escassejar, com ara la llet, reconeix Vicent. **"La necessitat s'ha triplicat. Tripliquem les donacions"**,

demana el web de Càritas Tortosa.

El camí fa pujada per a tots, però la pedra no sempre és igual de grossa. Alice Sorin és la tècnica social que rep les famílies en el primer contacte que tenen amb Càritas. Reflexiona que els sense papers són els més **"vulnerables"**: **"Si no surten a treballar, no mengen, i potser s'acabaran morint de fam en lloc de pel coronavirus"**, diu anar. **"Volen tornar a treballar i necessiten parlar, explicar-se, perquè la pobresa material sol venir acompanyada d'una pobresa emocional i humana"**, constata.

D'entre els casos que ha escoltat en els darrers dies, en què s'ha recuperat la primera presa de contacte presencial, recorda una parella en què l'home té una discapacitat, però sense el grau suficient per a rebre una pensió, i la dona treballava fent faenes de neteja, a més a més de cuidar el seu home. Quan s'ha exhaurit l'únic ingrés que tenien, s'han quedat sense res. Han acumulat tres mesos sense pagar el lloguer i **"això és molt difícil que ho puguem cobrir els Serveis Socials"**. **"Anaven aguantant, però ara ja els és impossible"**, revela. També cita un home de Veneçuela, enginyer de formació, que va dir la família al seu país per provar sort i que havia demanat l'asil a Espanya. Pel seu perfil, confiava a trobar una feina qualificada, però l'aturada pel coronavirus, acabat d'aterrar des de Sud-amèrica, l'ha portat a viure tancat en una habitació llogada per 100 euros durant setmanes i setmanes. **"A sobre no té bon rotllo amb qui compartix el pis; sempre hi ha gent que intenta aprofitar-se d'estes situacions"**, continua Sorin. S'està plantejant tornar a Veneçuela, després d'haver pres la decisió de venir i dir-ho tot.

Al menjador social també ha canviat el perfil d'usuari: s'està lliurant menjar per a famílies senceres a diferència del que passava abans, que eren més aviat transeünts sense un menjar calent o persones soles al recer del vessant més socialitzador del menjador social. **"Ara tenim famílies que ens diuen que no tenen mitjans de subsistència i venen a buscar menjar per a tots els membres de la unitat"**, afirma Vicent. Fins i tot els divendres, amb vista al cap de setmana, s'estan repartint dobles racions.